

## สรุปการวิจัย และขอเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องเวลาการคิดเลขในใจ สรุปการวิจัยໄວ่ดังนี้.

### ความมุ่งหมาย

จุดประสงค์ของการวิจัยนี้ มุ่งศึกษาระบวนการคิดเลขในใจ โดยพิจารณาเวลาเป็นตัวแปรตามในการคูณเลขในใจ ซึ่งมีตัวคูณกับตัวคูณที่ ตัวคูณน้อยกว่าตัวคูณมาก และการทดลองครั้งที่ 1 ครั้ง กับครั้งที่ 2 ครั้งในกระบวนการคูณเป็นตัวแปรอิสระ ทั้งเป็นทดสอบทฤษฎีการคิดเลขในใจที่สร้างขึ้นสำหรับการวิจัยนี้.

### วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ผู้รับการทดลองเป็นนักศึกษาระดับชั้นปีภาคบันยันต์การศึกษาชั้นมุ่ง (ป.กศ สูง) มีที่ 2 วิทยาลัยครุศาสตร์เชิงเพื่อ จำนวน 20 คน เป็นหญิง 14 คน ชาย 6 คน นิยมการทดลองด้วยความสมัครใจ และรับเงินค่าตอบแทน 20 บาท เป็นจังหวะแทน.

#### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 โจทย์เลขคูณจำนวน 48 ข้อ ประกอบด้วยตัวตั้งเป็น 3 หลัก ตัวคูณเป็นเลขหลักเดียว ควบคุมโจทย์ໄວ่ดังนี้.

2.1.1 ตัวคูณเป็นเลขคู่มี 24 ข้อ และเป็นเลขคี่มี 24 ข้อ

2.1.2 ตัวคูณเป็นเลข 2 มี 6 ข้อ เป็นเลข 3 มี 6 ข้อ เป็นเลข 4 มี 6 ข้อ เป็นเลข 5 มี 6 ข้อ เป็นเลข 6 มี 6 ข้อ เป็นเลข 7 มี 6 ข้อ เป็นเลข 8 มี 6 ข้อ และเป็นเลข 9 มี 6 ข้อ จึงแบ่งได้เป็นตัวคูณน้อย 24 ข้อ และเป็นตัวคูณมาก 24 ข้อ

2.1.3 โจทย์ที่ในกระบวนการคูณมีการทดลองครั้งที่ 0 ครั้ง มี 16 ข้อ ครั้งที่ 1 ครั้ง มี 16 ข้อ และครั้งที่ 2 ครั้ง มี 16 ข้อ.

2.2 นาฬิกาจับเวลาໄโค ชิงบอดรายละเอียดໄโค 1/5 วินาที.

2.3 แบบฟอร์มสำหรับบันทึกผลการทดลองที่ใช้ในการคิดเลขในใจแต่ละข้อ.

2.4 โถที่ทดลองมีปากกันกลางแยกผู้ทดลองกับผู้รับการทดลองไว้คนละด้าน.

3. วิธีการทดลอง เมื่อไฝผู้สมัครเข้าร่วมการทดลองคราว 20 คนแล้ว ໄດ້แบ่งผู้รับการทดลองเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน ในนิยมการทดลองกลุ่มละวัน.

ก่อนการทดลองแต่ละวัน ผู้ทดลองอธิบายให้กลุ่มผู้รับการทดลองทราบถึงจุดบุกเบิกของ การทดลองและประโยชน์ที่จะได้รับ แล้วเริ่มการทดลองเป็นรายบุคคล ก่อนเริ่มการทดลองรายบุคคล ผู้ทดลองอธิบายวิธีคำนวณการทดลองอย่างละเอียด และให้ผู้รับการทดลองทำตัวอย่างโดยใช้เลขที่ในใจ 2 ช็อ แล้วจึงเริ่มการทดลองจริง โดยผู้ทดลองสุมโจทย์เลขให้ผู้รับการทดลองคิดทีละข้อ บันทึกเวลาที่ใช้ในการคิดโจทย์เลขแต่ละข้อไว้ในแบบฟอร์มบันทึกเวลาที่เตรียมไว้ จนครบ 48 ช็อ เป็นอันจบการทดลองในแต่ละคน.

### การวิเคราะห์ข้อมูล

#### ไคัลลาร์ทั่งหมดของผู้ทดลองในนี้

##### 1. หาค่าเฉลี่ย

- 1.1 ไคค่าเฉลี่ยของเวลาที่ใช้ของตัวคูณกับตัวคูณที่
- 1.2 ไคค่าเฉลี่ยของเวลาที่ใช้ของตัวคูณอยู่กับตัวคูณมาก
- 1.3 ไคค่าเฉลี่ยของเวลาที่ใช้ของเลขคูณเมื่อกรอบนักการคูณมีการทดลอง 0 ครั้ง

ทศ 1 ครั้ง และทศ 2 ครั้ง

- 1.4 ไคค่าเฉลี่ยของเวลาที่ใช้ของเลขคูณเมื่อตัวคูณเป็นเลข 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, และ 9

##### 2. รูปกราฟ

- 2.1 นำค่าเฉลี่ยของขอ 1.1 และ 1.2 มาสร้างเป็นกราฟแท่ง
- 2.2 นำค่าเฉลี่ยของขอ 1.3 และ 1.4 มาสร้างเป็นกราฟเส้น

##### 3. ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน

- 3.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนตามแบบวิเคราะห์ปัจจัยเดียว (Analysis of single-factor experiments) เพื่อเปรียบเทียบเวลาที่ใช้ในการคูณของขอ 1.4
  - 3.2 วิเคราะห์ความแปรปรวนตามแบบพิเศษในไวเนอร์ (Winer: A special case of a factorial experiment with repeated measure on one factor)
- เพื่อเปรียบเทียบเวลาที่ใช้ในการคูณของขอ 1.1, 1.2, และ 1.3

4. ท่าการวิเคราะห์แนวโน้ม ( Trend analysis ) ของขอ 1.3 และ 1.4  
บนของภารวิจัย.

ในการวิจัยเรื่องเวลาการคิดเลขในใจครั้งนี้ปรากฏผลว่า

1. โจทย์เลขคณิตในกระบวนการคณิตมีการทดสอบครั้งที่ 0 ครั้ง ทดสอบครั้งที่ 1 ครั้ง และทดสอบครั้งที่ 2 ครั้ง ใช้เวลาในการคิดแต่ละคนกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ( $F_{2,220} = 12.01, p < .01$ ) และจากค่าเฉลี่ย แสดงว่าโจทย์เลขคณิตในกระบวนการคณิตมีการทดสอบครั้งที่ 0 ครั้ง ใช้เวลาในการคิดน้อยที่สุด มีการทดสอบครั้งที่ 1 ครั้ง ใช้เวลาในการคิดเพิ่มขึ้น และเมื่อมีการทดสอบครั้งที่ 2 ครั้ง ใช้เวลาในการคิดเพิ่มมากขึ้นอีก การเพิ่มขึ้นของเวลาที่ใช้ในการคิด พนิจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ( $F_{1,38} = 283.9, p < .01$ )

2. โจทย์เลขคณิตตัวคูณ เป็นเลขคณิตน้อยใช้เวลาคิดน้อยกว่าโจทย์เลขคณิตตัวคูณ เป็นเลขคณิตน้อยอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ( $F_{1,220} = 31.4, p < .01$ )

3. โจทย์เลขคณิตตัวคูณ เป็นเลขคณิตใช้เวลาในการคิดไม่แตกต่างไปจากโจทย์เลขคณิตตัวคูณ เป็นผลคืออย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ( $F_{1,220} = 4.97, p > .01$ )

4. การเพิ่มของเวลาที่ใช้ในการคิด เมื่อกระบวนการคณิตมีการทดสอบครั้งที่ 0 ครั้ง ทดสอบครั้งที่ 1 ครั้ง และทดสอบครั้งที่ 2 ครั้ง ตัวคูณเดือนอยจะเพิ่มขึ้นอย่างตัวคูณเดือนมาก จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า การทดสอบมีกิริยาไว้กับตัวคูณน้อย-ตัวคูณมากอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ( $F_{2,220} = 43.94, p < .01$ )

5. เวลาที่ใช้ในการคิดเมื่อกระบวนการคณิตมีการทดสอบครั้งที่ 0 ครั้ง และทดสอบครั้งที่ 1 ครั้ง ตัวคูณน้อยใช้เวลาเพิ่มขึ้นมากกว่าตัวคูณมาก แต่เวลาที่ใช้ในการคิดเมื่อกระบวนการคณิตที่การทดสอบครั้งที่ 1 ครั้ง และทดสอบครั้งที่ 2 ครั้ง ตัวคูณน้อยใช้เวลาเพิ่มขึ้นอย่างตัวคูณมาก จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า การทดสอบมีกิริยาไว้กับตัวคูณน้อย-ตัวคูณมากอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ( $F_{2,220} = 8.3, p < .01$ )

6. โจทย์เลขคณิตตัวคูณ เป็นเลขหกตัว 2 ตัว 9 ใช้เวลาแต่ละคนกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ( $F_{7,140} = 12.53, p < .01$ ) มีแนวโน้มเป็นเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ( $F_{1,133} = 43.36, p < .01$ ) และมีแนวโน้มเป็นเส้นโค้งกำลังสองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ( $F_{1,133} = 16.03, p < .01$ ) ซึ่งแสดงว่าแนวโน้มของเวลาที่ใช้ในการคิดเพิ่มขึ้นเป็นเส้นตรงมากกว่าเส้นโค้งกำลังสอง

๗๖๙

7. ความฉล่องในการห้องสูตรคูณเป็นสาเหตุหนึ่งที่ก่อให้เกิดผลของการแตกต่างในชื่อ ๖ เพาะะเวลาที่ใช้ในการห้องสูตรคูณตั้งแต่แม่ ๒ ถึง ๙ พบร่วมกับความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ( $F_{7,70} = 4.77, p < .01$ ) และมีแนวโน้มใช้เวลาเพิ่มขึ้นเป็นเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ( $F_{1,63} = 25.83, p < .01$ ) ซึ่งแสดงว่าแม่สูตรคูณยังสูงยิ่งคงใช้เวลาในการห้องเพิ่มขึ้น และเพิ่มขึ้นอย่างเป็นเส้นตรง.

#### ขอเสนอแนะ

เนื่องจากการวิจัยเกี่ยวกับการใช้เวลาเป็นตัวแปรตามสำหรับศึกษาความยากง่ายของเลขคณิตในใจ ยังไม่แพร่หลายนักในประเทศไทย หากผลของการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัยต่อไป หรือถ้าหากจะมีการทดลองในเรื่องนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า

1. ควรใช้กลุ่มตัวอย่างหลากหลายระดับการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา
2. ควรศึกษาต่อไปถ่วงว่า ผู้รับการทดลองมีกระบวนการคิดเลขในใจตามทฤษฎีการคิดเลขในใจที่ตั้งขึ้นเพื่อการวิจัยนี้ หรือมีวิธีคิดแบบสัก หรือมีวิธีคิดอื่นใดอีก
3. ควรศึกษาว่าการทดสอบจากหลักหน่วยจะใช้เวลาแตกต่างไปจากการทดสอบจากหลักสิบ เมื่อในกระบวนการคณิตศาสตร์ ๑ ครั้ง หรือไม่ ? เพียงใด ?

คุณรัชดาพรพยการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย